

Underbilag a. til Bilag 10.

Højesteret.

København, den 5. Marts 1928.

Til Justitsministeriet.

I Skrivelse af 17. Februar 1928 har Justitsministeriet anmodet Højesteret om en Udtalelse om det af et Mindretal i Folketingets Udvalg om Retsplejeloven stillede Forslag om Ændringer i Sagføreres Adgang til at møde for Højesteret. I den Anledning skal jeg paa Rettens Vegne og i Rettens Navn udtale følgende:

Højesteret maa saavel af Hensyn til Retssikkerheden som af andre samfundsmæssige Hensyn bestemt fraraade Mindretallets principale Forslag om under visse nærmere Betingelser at give alle Landsretssagførere Adgang til at procedere for Højesteret.

Højesteret gaar herved ud fra den Kendsgerning, at det gennemgaaende er de vanskeligste og betydeligste Sager, der forelægges Højesteret, at Højesterets Afgørelser er endelige og upaanelige, og at Højesterets Domme i stort Omfang som Præjudikater har og maa have Betydning ikke blot for den enkelte Sag og dens Parter, men ogsaa for Samfundet i Almindelighed. Man har derfor fra gammel Tid søgt at sikre sig, ikke alene, at man fik de bedst mulige Kræfter ind i Højesteret, men ogsaa at det kun blev særlig dygtige Sagførere, som fik Adgang til at procedere i Højesterets Skranke, og det er til Opnaaelsen af dette sidste Formaal, at Højesteretssagførerprøven skal tjene. Efter Højesterets Mening er denne Prøve, selv om den naturligvis som alt andet Menneskeværk har sine Mangler, ogsaa i det hele et vel egnet Middel til at sikre den nødvendige Udvælgelse mellem de Sagførere, der ønsker at komme i Betragtning. Den Sagfører, der efter at have procederet en Del Sager for Landsretten aflægger Prøven for Højesteret og her efter Højesterets velovervejede Skøn ikke fører de tre Prøvesager paa forsvarlig Maade, bør af Hensyn til de Interesser, som det her gælder om at varetage, ikke have Adgang til at procedere for Højesteret. Man maa herved ikke overse, at det efter de Krav, som Proceduren for Landsretterne i Almindelighed stiller, ikke som Regel kan forudsættes, at de, der er i Stand til at føre Sager dér, ogsaa har Betingelserne for at føre Sager for Højesteret paa betryggende Vis. Det kan herved bl. a. fremhæves, at medens Hovedvægten ved Proceduren i 1ste Instans, navnlig som den er tilrettelagt ved Retsplejeloven, hyppigt vil komme til at ligge paa de faktiske Momenter, paa Tilvejebringelse af Bevismateriale paa Afhøring af Parter og Vidner, vil det faktiske Grundlag ved Højesteret ofte være tilvejebragt tidligere, og i vanskelige og tvivlsomme Tilfælde vil retlige Betragtninger og Overvejelser ofte blive de afgørende for Højesteret. Til at forelægge Sager af den Art for Højesteret paa klar og udtømmende Maade kræves ikke blot stringent Tænkning og Øvelse i advokatorisk Virksomhed, men ogsaa indgaaende Kendskab til Domspraksis og til den videnskabelige Litteratur, hvad en Sagfører, der ikke har gjort Højesteretsprocedure til sit Speciale, som oftest ikke vil finde Tid eller Lejlighed til at skaffe sig. I denne Forbindelse fortjener det ogsaa at nævnes, at man i Højesteretssager ofte bevæger sig paa Lovgivningens mere specielle Omraader, hvor det tidt kan være meget vanskeligt at finde frem til den rette Afgørelse.

Det maa dernæst stærkt betones, at Sikkerheden for, at man faar en rigtig Afgørelse, i høj Grad beror paa, at Parterne eller deres Repræsentanter har fremstillet Sagen paa bedst mulig Maade, hver fra sin Side. Hvis derfor Kredsen af Sagførere, der har Ret til at procedere for Højesteret, blev udvidet og kom til at omfatte ogsaa mindre egnede Kræfter, vilde der være stor Fare for, at Rettens Bedømmelse af Sagen kom til at bygge paa et for ringe Grundlag, hvad der vanskeligt kunde andet end faa Indflydelse paa Afgørelsernes Rigtighed — til Skade ikke blot for den tabende Part,